

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี โดยสรุปดังต่อไปนี้

#### ความมุ่งหมายในการวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี ในองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ คุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอน สถานที่เรียนและงบประมาณ
3. ด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน
4. ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ในครั้งแรก
5. ประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นกับหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 262 คน ประกอบด้วยผู้ใช้หลักสูตรจำนวน 36 คน เนื่องจากมีประชากรจำนวนไม่มาก จึงศึกษาจากประชากรทั้งหมดจำนวน 36 คน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2550, 2551 และ 2552 จำนวน 136 คน และผู้ใช้บัณฑิตของบัณฑิตที่จบจากหลักสูตรนี้ในปีการศึกษา 2550 และ 2551 จำนวน 90 คน

#### เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 3 ฉบับดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้ใช้หลักสูตร

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามบัณฑิต

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต

### วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถาม ความถูกต้อง ความเหมาะสมและความชัดเจนของภาษา รวมทั้งความครอบคลุมของเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

2. นำเครื่องมือทั้ง 3 ฉบับที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร จำนวน 3 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผล 2 ท่าน รวมทั้งหมด 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้เท่ากับ 1 แล้วจึงนำเสนอต่อผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อขอข้อแนะนำในการปรับปรุงข้อคำถาม

3. นำเครื่องมือทั้ง 3 ฉบับไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ใช้หลักสูตรจำนวน 30 คน บัณฑิตจำนวน 30 คน และผู้ช่วยบัณฑิตจำนวน 30 คน ณ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี และโรงพยาบาลศูนย์สระบุรี นำผลมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) คำนวณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามผู้ใช้หลักสูตรเท่ากับ 0.976 แบบสอบถามของบัณฑิตเท่ากับ 0.830 และแบบสอบถามผู้ช่วยบัณฑิตเท่ากับ 0.981

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อใช้ในการขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีที่เป็นแหล่งข้อมูล และดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง สำหรับบัณฑิตและผู้ช่วยบัณฑิต ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมสอจดซองติดแสตมป์ โดยจำหน่ายซองถึงผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับมายังผู้วิจัย จากการส่งแบบสอบถามสำหรับผู้ใช้หลักสูตรจำนวน 36 ฉบับ ผู้วิจัยได้แบบสอบถามตอบกลับคืนจำนวน 34 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.44 และผู้ช่วยบัณฑิตจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 90 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 81ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลได้แล้วจะทำการตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ ข้อมูลแบบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นต่อหลักสูตรและข้อเสนอแนะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา(Content analysis) เกณฑ์การประเมินตัดสินตามความคิดเห็นส่วนใหญ่ของกลุ่ม ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

## สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรคบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

### 1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้ใช้หลักสูตร จำนวนทั้งหมด 34 คน ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการ จำนวน 5 คน หัวหน้าภาควิชา จำนวน 3 คน และเป็นอาจารย์ผู้สอนจำนวน 26 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในตำแหน่งบริหาร 6 - 10 ปี มีประสบการณ์สอนระหว่าง 6 - 10 ปี มีจำนวนรายวิชาที่สอนนอกเหนือที่รับผิดชอบ 1 รายวิชา มีจำนวนชั่วโมงภาคปฏิบัติ/สัปดาห์ น้อยกว่า 10 ชั่วโมง งานนอกเหนืองานบริหารและงานสอน คืองานกิจกรรมนักเรียน ส่วนใหญ่มักพบอุปสรรคในการเรียนการสอน ในด้านความสำเร็จในการสอนผู้ใช้หลักสูตรส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอสมควร

1.2 บัณฑิต เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 97.79 มีอายุระหว่าง 24 - 26 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 58.09 พื้นฐานความรู้ระดับมัธยมปลายเป็นสายวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 99.26 เหตุสนใจสำคัญที่เลือกเรียนวิชาชีพนี้เพราะเมื่อจบการศึกษาแล้วมีงานทำทันทีมากที่สุด จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 95.59 และระดับความสนใจในวิชาชีพนี้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5

1.3 ผู้ใช้บัณฑิต ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 80 คนคิดเป็นร้อยละ 98.77 มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 46.91 ส่วนใหญ่มีตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 79.01 ระยะเวลาที่ได้ร่วมงานกับบัณฑิตมากกว่า 1 ปีเป็นส่วนใหญ่อีกจำนวน 69 คนคิดเป็นร้อยละ 85.19

2. ผลการประเมินด้านบริบท ผู้ใช้หลักสูตร มีความคิดเห็นว่าบริบทมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความคิดเห็นของบัณฑิต ซึ่งมีความคิดเห็นโดยรวมว่าบริบทมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยแยกประเด็นได้ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิตมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ

2.2 โครงสร้างของหลักสูตร ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ

2.3 เนื้อหาวิชาของหลักสูตร ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า เนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ

3. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ผู้ใช้หลักสูตร มีความคิดเห็นโดยรวมว่าปัจจัยเบื้องต้นมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความคิดเห็นของบัณฑิต ซึ่งมีความคิดเห็นโดยรวมว่าปัจจัยเบื้องต้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยแยกประเด็นได้ดังนี้

3.1 คุณลักษณะของอาจารย์ ผู้ใช้หลักสูตร มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ยกเว้นจำนวนอาจารย์มีเพียงพอกับรายวิชาที่สอน ซึ่งผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง บัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการยกเว้นจำนวนอาจารย์มีเพียงพอกับการนิเทศการปฏิบัติที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 คุณลักษณะของผู้เรียน ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิต มีความเห็นสอดคล้องกันว่า คุณลักษณะของผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ

3.3 สื่อการเรียนการสอน ผู้ใช้หลักสูตร มีความคิดเห็นต่อสื่อการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ส่วนบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อสื่อการเรียนการสอนว่าทุกรายการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นแหล่งการเรียนรู้และการสืบค้นผ่านระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ (internet) ซึ่งบัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3.4 สถานที่เรียนและงบประมาณ ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นต่อสถานที่เรียนและงบประมาณโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อสถานที่เรียนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ยกเว้นรายการจำนวนห้องเรียนเพียงพอต่อผู้เรียน ซึ่งบัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลการประเมินด้านกระบวนการ ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อกระบวนการของหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยแยกประเด็นได้ดังนี้

4.1 การบริหารหลักสูตร ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิตมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การบริหารหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ

4.2 การจัดการเรียนการสอน ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ

4.3 การวัดผลและการประเมินผล ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การวัดผลและการประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ

5. ผลการประเมินด้านผลผลิต ผู้ใช้หลักสูตร บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อกระบวนการของหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยแยกประเด็นได้ดังนี้

5.1 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ส่วนผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ยกเว้นการรู้จักใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

5.2 ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านความสามารถเชิงวิชาชีพ ผู้ใช้หลักสูตร และบัณฑิตมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านความสามารถเชิงวิชาชีพของบัณฑิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านความสามารถเชิงวิชาชีพของบัณฑิตว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ยกเว้นความสามารถบูรณาการความรู้ ประยุกต์ใช้ทฤษฎี การพยาบาลและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติการพยาบาลได้ดีความสามารถ ในการแสดงภาวะผู้นำ คิดต่อประสานงานนิเทศและติดตามงานตามสถานการณ์ได้เหมาะสม ครบถ้วนและการรู้จักสังเกต ตั้งคำถาม ศึกษาค้นคว้าและใช้ข้อมูลในการแก้ปัญหา ตลอดจน การนำผลการวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งรายการดังกล่าวผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

5.3 ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานของบัณฑิต ผู้ใช้หลักสูตร บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อ การทำงานของบัณฑิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ

5.4 ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ ผู้ใช้หลักสูตร บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ความสามารถ ในการปฏิบัติงานด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของบัณฑิตมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากทุกรายการ

6. ผลการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นกับหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสรุปได้ ดังนี้

#### 6.1 ผลกระทบต่อผู้ใช้หลักสูตร

1) ด้านการพัฒนาการสอน ทำให้ผู้ใช้หลักสูตรได้มีการพัฒนาตนเองในด้าน ความรู้ ทักษะ เทคนิคและรูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่ในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ สอดคล้องและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2) ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม ทำให้ผู้ใช้หลักสูตรได้มีการทำงานเป็นทีม มีการปรึกษาหารือ แก้ปัญหาและรับผิดชอบร่วมกัน

3) ด้านการพัฒนางานวิชาการผู้ใช้หลักสูตรได้มีการพัฒนาความรู้ อย่าง ต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยเฉพาะความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนที่มี ประสิทธิภาพ

4) ข้อเสนอแนะ ผู้ใช้หลักสูตรได้เสนอแนะในเรื่องควรมีการประเมินผล หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

## 6.2 ผลกระทบต่อบัณฑิต

1) ด้านการนำความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงานและพัฒนางาน บัณฑิตสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ แต่ยังคงปรึษาเรียนรู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าในการควบคุมติดตามนิเทศการปฏิบัติงานในระยะเริ่มแรกของการปฏิบัติงาน

2) การได้รับการยอมรับหรือความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา บัณฑิตได้รับการยอมรับหรือความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชามากขึ้น โดยได้รับมอบหมายงานสำคัญของหน่วยงาน และยอมรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากบัณฑิตมากขึ้น

3) การได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน บัณฑิตได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม ให้เกียรติและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4) ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ส่วนใหญ่เป็นผลงานที่เกิดจากความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน เช่น การมีส่วนร่วมในการทำวิจัยหรือโครงการต่างๆ เป็นต้น ผลงานที่เป็นส่วนตัว ได้แก่ การจัดทำนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพงานการดูแลผู้ป่วย

5) การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัว มีความก้าวหน้าในงานและเงินเดือน และต้องการศึกษาต่อเมื่อมีโอกาส มีความรับผิดชอบมากขึ้น เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงานและผู้ใช้บริการ แต่ยังไม่ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการ

6) ความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ บัณฑิตมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย เมื่อไม่มั่นใจจะปรึกษาก่อนลงมือปฏิบัติเสมอเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด

6.3 ผลกระทบต่อหน่วยงานของบัณฑิตผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นต่อผลกระทบที่เกิดขึ้น ดังนี้

1) การทำงานร่วมกันของบุคลากร บุคลากรในหน่วยงานมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

2) ผลงานหรือชิ้นงานที่เกิดขึ้นบัณฑิตมีผลงานด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดูแลผู้ป่วย การจัดทำนวัตกรรมของหน่วยงาน มีส่วนร่วมในการวิจัยและโครงการต่างๆของหน่วยงาน การจัดทำสื่อนำเสนอผลงานทางวิชาการ เป็นต้น

3) การมีส่วนร่วมทางวิชาการ มีส่วนร่วมในการทบทวนการดูแลผู้ป่วย เข้าร่วมประชุมวิชาการของหน่วยงานและของโรงพยาบาล ได้รับมอบหมายเป็นที่เลื่องลือให้กับนักศึกษาพยาบาลที่มาฝึกปฏิบัติในหน่วยงานที่บัณฑิตปฏิบัติงานอยู่

4) การพัฒนางานหรือพัฒนาการเรียนการสอน มีการเรียนรู้และพัฒนาจากการทำงานประจำและค้นคว้าจากสื่อต่างๆ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหน่วยงานอื่น

5) การพัฒนาผู้เรียน และพัฒนาทีมงาน ผู้เรียนได้รับการเอาใจใส่และได้รับการพัฒนามากขึ้น มีการพัฒนาโดยการฝึกให้มีการใช้ทักษะ 3P (purpose, practice,

performance) มาใช้ในกระบวนการทำงาน และส่งเสริมผู้เรียนให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากขึ้น

ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการสอบขั้นทะเบียนขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ในครั้งแรกของบัณฑิต ไม่สามารถนำมาสรุปผลได้ เนื่องจากข้อมูลไม่สมบูรณ์

## อภิปรายผล

ผลจากการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านบริบท จากการประเมินผล ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิต มีความเห็นโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน มีความคิดเห็นดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลจากการประเมินพบว่าผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิต มีความเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกันว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากหลักสูตรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จะต้องมีการวิเคราะห์ความต้องการของสังคม นโยบายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในแต่ละหลักสูตร รวมทั้งวิเคราะห์คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บัณฑิตดังที่จินตนา ยูนิพันธ์ (2527, หน้า 54-56) กล่าวว่าไว้ว่าหลักสูตรพยาบาลศาสตรการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ และจะต้องสอดคล้องกับปรัชญาหรือปณิธานของสถาบันอุดมศึกษา มาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพของสาขาวิชาพยาบาลศาสตรซึ่งรวมถึงการผดุงครรภ์ด้วย รวมทั้งมีความก้าวหน้าทางวิชาการและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ดังนั้นวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจึงมีความชัดเจนดี อ่านเข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน และสอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยกระบวนการทางปัญญา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ยังมุ่งเน้นให้บัณฑิตสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันและการศึกษาต่อ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 อีกทั้งการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรยังมีความสอดคล้องกับของรูปแบบหลักสูตรวิชาชีพที่มุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ วิชาชีพพยาบาล โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะปฏิบัติเชิงวิชาชีพสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานได้มีทักษะในการแสวงหา ความรู้ มีความคิด

ริเริ่มสร้างสรรค์สามารถพัฒนางานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และอาจจะกล่าวได้ว่าหลักสูตรนี้มีความเหมาะสมดี เพราะลักษณะของหลักสูตรที่ดีต้องชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ และสามารถตอบสนองความต้องการของวิชาชีพนอกจากนี้ สังคอุทรานันท์ (2532, หน้า 211-212) กล่าวว่าลักษณะของหลักสูตรที่ดีนั้นวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการศึกษาอันได้แก่ พื้นฐานทางปรัชญาจิตวิทยา สังคมวิทยาและธรรมชาติของความรู้นอกจากนี้ยังต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและชาติโดยมุ่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน ให้มีความเจริญงอกงามทางสติปัญญา มีทักษะในการประกอบอาชีพ คุณธรรม มีวินัยควบคู่กันไปและยังสอดคล้องกับ ชำรง บัวศรี (2542, หน้า 165-169) ที่กล่าวว่าจุดประสงค์ของหลักสูตรต้องสอดคล้องกับปรัชญาหรืออุดมการณ์ของสังคม ส่งเสริมค่านิยมของสังคมมุ่งสนองความต้องการและแก้ปัญหาของสังคมสนองตอบความต้องการของผู้เรียนส่งเสริมจุดประสงค์ของหลักสูตรระดับอื่นสามารถนำไปปฏิบัติได้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมศักดิ์ เย็นสำราญ (2545, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรเกษตรศาสตร์บัณฑิตแขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช งานวิจัยของไพโรจน์ จิวสทธิประไพ (2549, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม วิชาช่างเครื่องยนต์แก๊สโซลีน 150 ชั่วโมง วิทยาลัยการอาชีพหันคา ปีการศึกษา 2546 งานวิจัยของภาสกร อัมพรสวัสดิ์ (2549, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาสัตวศาสตร์ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีภาคกลาง มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช งานวิจัยของ นพวรรณ อารยกุล (2548, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2546) โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 งานวิจัยของ สุภาวดี เครือโชติกุล (2536, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2531 ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์งานวิจัยของศศิธร ชิดนาคย์ และคนอื่นๆ (2548, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ งานวิจัยของธัญพร ชื่นกลิ่น, และสัญญา คำดี (2549, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้าจังหวัดเพชรบุรี งานวิจัยของสุจินตนา พันธุ์กล้า (2551, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพระพุทธบาท งานวิจัยของภัทรพร อรัณยภาค, และคนอื่นๆ (2551, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัย พยาบาลสยาม (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2544) พบว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีความชัดเจนทางภาษา สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันและศึกษาต่อ สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและความต้องการของผู้เรียน และมีความเป็นเอกลักษณ์ในวิชาชีพ

1.2 โครงสร้างของหลักสูตร ผลจากการประเมิน พบว่า ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตรโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นรายวิชาบังคับ และรายวิชาเลือกเสรีที่กำหนดไว้เหมาะสม เป็นประโยชน์ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและหมวดวิชาชีพเหมาะสม บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าการกำหนดรายวิชาเหมาะสมกับความจำเป็นในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โครงสร้างของหลักสูตรในปัจจุบัน สามารถผลิตนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนดจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 140 หน่วยกิต หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป 33 หน่วยกิต กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 7 หน่วยกิต กลุ่มวิชาภาษา 11 หน่วยกิต กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 8 หน่วยกิต กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ 29 หน่วยกิต กลุ่มวิชาชีพ 72 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต สามารถส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ บัณฑิตสามารถเรียนรู้ได้ตามกำหนดของโครงสร้างของหลักสูตร ซึ่งเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วมีความรู้ความสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพและศึกษาต่อได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจลิมศักดิ์ เย็นสำราญ (2545, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรเกษตรศาสตร์บัณฑิต แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช งานวิจัยของ นพวรรณ อารยกุล (2548, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2546) โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 งานวิจัยของสุภาวดี เครือโชติกุล (2536, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับปริญญาตรีพุทธศักราช 2531 ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ งานวิจัยของสุจินตนา พันธุ์กล้า (2551, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท งานวิจัยของ ภักดิ์พร อรรถนภาค และคนอื่นๆ (2551, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยพยาบาลสยาม (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2544) ซึ่งงานวิจัยดังกล่าว พบว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม แสดงให้เห็นว่าในแต่ละหมวดวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

1.3 เนื้อหาวิชาของหลักสูตร ผลจากการประเมิน พบว่าผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเช่นกัน ส่วนรายการที่ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาของหลักสูตรสอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือเนื้อหาวิชาที่มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของผู้เรียน มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันและการศึกษาต่อ เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความรู้

ความคิดทักษะและเนื้อหาวิชาที่กำหนดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดังที่ ชำรง บัวศรี (2542, หน้า 231-233) ได้กล่าวว่า เนื้อหาวิชาควรมีความรู้หลายๆประเภทสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ เชื่อถือได้และเป็นแก่นสารของความรู้ในวิชานั้นๆเพื่อไม่ให้มีเนื้อหาที่มากเกินไปจนจำเป็นและยังต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคมอีกด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (2541, หน้า 34-36) ได้กล่าวว่าการเลือกเนื้อหาวิชาต้องพิจารณาว่าเนื้อหาวิชานั้นสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ต้องการ โดยพิจารณาความสัมพันธ์กับวิธีการ และกิจกรรม ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหาวิชาและวิธีการเป็นสิ่งที่สำคัญมาก และมีเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหาวิชา คือความถูกต้อง ความสำคัญ ความสนใจของผู้เรียนและสามารถเรียนรู้ได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ อันทรรบุตร (2544, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ระบบทวิภาคี ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ งานวิจัยของธัญพร ชื่นกลิ่น, และสัญญา คำดี (2549, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี งานวิจัยของ ภักพร อร์ธะนาค และคนอื่นๆ (2551, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยพยาบาลสยาม (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2544) ซึ่งพบว่าเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ส่วนในด้านข้อเสนอแนะประชากรและกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาบางวิชาให้เหมาะสมและครอบคลุมและควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาอย่างสม่ำเสมอทั้งนี้อาจเนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ความต้องการด้านบริการสุขภาพของประชาชนก็มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องเป็นวัฏจักร ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงควรมีการปรับปรุงตามการเปลี่ยนแปลงนี้ด้วย

2. คำปัจจัยเบื้องต้น จากการประเมินผลผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิต มีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านมีความคิดเห็น ดังนี้

2.1 คุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ รายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดตามความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตร คือการเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อผู้เรียนและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในวิชาที่สอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และคุณลักษณะของอาจารย์พยาบาลจะมีบุคลิกที่มีความเอื้ออาทรเป็นพื้นฐาน ประกอบกับการที่นักศึกษาพักอาศัยในหอพักของวิทยาลัยอยู่ในความดูแลใกล้ชิดของอาจารย์พยาบาล ทำให้มีโอกาสพบปะพูดคุยกันได้อย่างสะดวก ส่วนความคิดเห็นของบัณฑิตต่อคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน พบว่ารายการ

ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือความตั้งใจในการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเป็นอย่างดี เนื่องจากวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ปฏิบัติกับชีวิตของมนุษย์ ทำให้ผู้สอนต้องตระหนักถึงอันตรายที่จะเกิดจากความผิดพลาดจากการปฏิบัติหน้าที่ อาจารย์ผู้สอนจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้กับผู้เรียนอย่างเข้มข้น เพื่อมิให้เกิดอันตรายต่อผู้รับบริการดังที่วิชัย วงษ์ใหญ่ (2532, หน้า 184) กล่าวไว้ว่าการจัดครูเข้าสอนเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะครูมีบทบาทอย่างมากในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ครูจะต้องมองเห็นความเปลี่ยนแปลงของสังคม ครูต้องก้าวให้ทันกับเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญพร ชื่นกลิ่น, และสัญญา คำดี (2549, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี พบว่าอาจารย์ผู้สอนมีคุณลักษณะเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ในด้านข้อเสนอแนะผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอทั้งด้านวิชาชีพและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง และเป็นที่น่าสนใจกว่าในรายการจำนวนอาจารย์เพียงพอกับรายวิชาที่สอนและนิเทศการปฏิบัติ ทั้งผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการสถานการณ์ขาดแคลนบุคลากรวิชาชีพพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข ทำให้กระทรวงมีนโยบายในการผลิตพยาบาลเพิ่มขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนที่เพิ่มขึ้น จึงมีการเร่งผลิตทำให้จำนวนนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษามีมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันจำนวนอาจารย์พยาบาลมีเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้นน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของสุภาวดี เครือโชติกุล (2536, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตร ะดับปริญญาตรีพุทธศักราช 2531 ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ พบว่าปริมาณอาจารย์ในการควบคุมภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจินตนา พันธุ์กล้า (2551, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท พบว่าอาจารย์มีจำนวนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของสภาการพยาบาล

2.2 คุณลักษณะของนักศึกษาผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของนักศึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ รายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดตามความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตร คือความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ของนักศึกษา การมีเมตตากรุณา มีความรักภูมิใจในวิชาชีพพยาบาลซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของบัณฑิต นอกจากนี้บัณฑิตยังมีความเห็นว่าวิชาชีพพยาบาลมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างยิ่ง และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี ส่วนสัมพันธภาพระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษา และระหว่างนักศึกษากับนักศึกษาด้วยกันอยู่ในระดับมากเช่นกันที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการได้อยู่ร่วมกันในหอพักของนักศึกษา การ

ทำงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามลักษณะวิชาชีพ ตลอดระยะเวลา 4 ปีของหลักสูตรทำให้นักศึกษาถูกหล่อหลอมในการรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.3 สื่อการเรียนการสอน ผู้ใช้หลักสูตร มีความคิดเห็นต่อสื่อการเรียนการสอน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้ใช้หลักสูตรมีความเห็นว่าสื่อการเรียนการสอนที่ใช้อยู่มีความเพียงพอ และสื่อการเรียนการสอนยังสามารถช่วยให้เรียนรู้ได้ดี ส่วนบัณฑิตมีความเห็นว่า สื่อการเรียนการสอนมีความพร้อม และมีคุณภาพทันสมัยแต่หลังการเรียนรู้และการสืบค้นผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พบว่า ยังมีไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน อาจเนื่องมาจากจำนวนนักศึกษามาก มีการใช้งานอินเทอร์เน็ตพร้อมกันจึงไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาได้อย่างทั่วถึงดังที่จรรยา เนิยณเฉลย (2543, หน้า 17-18) กล่าวไว้ว่าสื่อการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ประหยัดเวลา สื่อการเรียนการสอนช่วยถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดเห็นระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียนช่วยสร้างความเข้าใจในเรื่องราวที่ครูสอนได้รวดเร็วและจำได้อย่างถาวรโดยสิ้นยาก สามารถเรียนรู้ได้มากขึ้น ทำให้ผู้เรียนรู้จักการอภิปรายแสดงความคิดเห็น และสื่อการเรียนการสอนมีบทบาทคือ 1) ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น 2) ช่วยให้การเรียนรู้ได้ในปริมาณมากขึ้นในเวลาที่กำหนด 3) ช่วยให้ผู้เรียนสนใจและมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการเรียนการสอน 4) ช่วยให้ผู้เรียนจำ สร้างความประทับใจ การเรียนรู้มีความคงทน 5) ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหา 6) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนรู้ได้ยาก เพราะทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น ทำสิ่งที่เป็นามธรรมให้เป็นรูปธรรม ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ช้าลง ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงช้าให้ดูเร็วขึ้น ทำสิ่งที่ใหญ่มากให้ย่อขนาดลงทำสิ่งที่เล็กมากขยายขนาดขึ้น นำอดีตมาศึกษาได้ และนำสิ่งที่อยู่ไกลหรือลึกลับมาศึกษาได้สอดคล้องกับ ช่าง บัควี (2542, หน้า 286) กล่าวว่าสื่อการเรียนการสอน หมายถึงสิ่งที่เป็พาหนะหรือสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติตามจุดประสงค์การเรียนการสอน และตามจุดประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับงานวิจัยของภาสกร อัมพรสวัสดิ์ (2549, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาสัตวศาสตร์ ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีภาคกลาง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช งานวิจัยของศศิธร ชิดนัย และคนอื่นๆ (2548, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ งานวิจัยของธัญพร ชื่นกลิ่น, และสัญญา คำดี (2549, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี พบว่าปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนด้านฐานข้อมูลการสืบค้นอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางและปริมาณไม่เพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันซึ่งเป็นยุคเทคโนโลยี การจัดเรียนการสอนให้ดีมีคุณภาพและสามารถช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้น การสอนแบบเดิมๆ เช่นการบรรยายอธิบายอย่างเดียวไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนได้อย่างถ่องแท้ ผู้สอนจำเป็นต้องอาศัยสื่อ

การเรียนการสอนที่มีรูปแบบที่หลากหลายทันสมัย เพื่อนำมาถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆให้กับผู้เรียนได้ดีขึ้น

2.4 สถานที่เรียนและงบประมาณผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นต้องงบประมาณ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ส่วนในด้านสถานที่เรียน ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิตมีความคิดเห็น โดยรวมว่าสถานที่เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ดังที่ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2545, หน้า189) กล่าวว่าบรรยากาศในชั้นเรียนและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพพร้อมกับการจัดเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ มีอิทธิพลต่อสติปัญญา สังคมและอารมณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของนพวรรณ อารยกุล (2548, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) สาขาวิชา พาณิชยการ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2546) โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 งานวิจัยของภัทรพร อรัณยภาค และคณะ (2551, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตรมหาวิทยาลัย พยาบาลสยาม (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2544) พบว่าสถานที่เรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน เพียงพออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ารายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสอดคล้องกัน คือสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความพร้อม รายการที่บัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง คือจำนวนห้องเรียนเพียงพอต่อผู้เรียน ซึ่งขัดแย้งกับความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตรที่มีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับข้อเสนอแนะที่ว่าควรเพิ่มห้องปฏิบัติการให้มากขึ้น เพราะมีไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

3. ด้านกระบวนการ จากการประเมินผล ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิต มีความคิดเห็น โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านมีความคิดเห็น ดังนี้

3.1 การบริหารหลักสูตร ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2545 มีการพัฒนาหลักสูตรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีการวางแผนล่วงหน้าเป็นอย่างดี มีการจัดเวลาเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ในการบริหารหลักสูตรอย่างเหมาะสม พร้อมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมครูผู้สอนพัฒนาความรู้ ทักษะและเทคนิคการสอนวิธีต่างๆ และการจัดหาสื่อการเรียนการสอน สำหรับครูผู้สอนใช้ ประกอบในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ซึ่ง วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525, หน้า 29-30) กล่าวว่าการบริหารหลักสูตร เป็นกระบวนการต่อเนื่อง กระบวนการหนึ่งของวงจรการพัฒนาหลักสูตร มีการประสานงานมีการดำเนินการตามแผนงาน ต่างๆ เช่นการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีความพร้อม อยู่เสมอ และต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ อันทรรบุตร (2544, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช

2538 ระบบทวิภาคีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ งานวิจัยของ นพวรรณ อารยกุล (2548, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) สาขาวิชา พาณิชยการพุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546) โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักเขต พื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 งานวิจัยของ สุจินตนา พันธุ์กล้า (2551, บทคัดย่อ) เรื่อง การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท พบว่าการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนผลจากการประเมินพบว่าผู้ใช้หลักสูตรและ บัณฑิตมีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ดังที่ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539, หน้า 28-30) กล่าวว่าครูเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุดในการนำ หลักสูตรไปใช้ การเอาใจใส่ต่อการสอนของครู การสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรและการเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลให้ การนำหลักสูตรไปใช้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ ซึ่งสอดคล้องกับสุนีย์ ภูพันธ์ (2545, หน้า 19) ได้กล่าวว่าการดำเนินการสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในขั้นการนำหลักสูตร ไปใช้ หลักสูตรจะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครู ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ใน การถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ การวัดและประเมินผล จิตวิทยาการสอน ตลอดจนปรัชญาการศึกษา ทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ข้อเสนอแนะของผู้ใช้หลักสูตร เสนอว่า ควรพัฒนาครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการให้มากขึ้น ควร พัฒนาเทคนิคการสอน ที่หลากหลาย และให้มีการเผยแพร่สื่อการเรียนการสอนเป็นระยะ เพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันสอดคล้อง กับงานวิจัย ของภาสกร อัมพรสวัสดิ์ (2549, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาเกษตรกรรมสาขาวิชาสัตวศาสตร์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีภาคกลาง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช งานวิจัยของ สุจินตนา พันธุ์กล้า (2551, บทคัดย่อ) เรื่อง การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท และงานวิจัยของ ภัทพร อรรถนภาค และคนอื่นๆ (2551, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมิน หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพยาบาลสยาม (ฉบับ ปรับปรุง พุทธศักราช 2544) พบว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า โดยรวมแล้วการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรนี้อยู่ในเกณฑ์ดี กล่าวคือ ครูผู้สอนมีการเตรียมการสอน การดำเนินการสอนด้วย เทคนิควิธีการสอนที่ได้วางแผนไว้ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เป็นอย่างดี มีการ ใช้สื่อในการเรียนการสอนได้เหมาะสม สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้เหมาะสม จึง เห็นได้ว่าผู้ที่มิบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนก็คือครูผู้สอนนั่นเอง

3.3 การวัดและประเมินผล ผู้ใช้หลักสูตรและบัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมว่าการ วัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะมีเกณฑ์และแนวทางการ

ประเมินชัดเจนทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย มีความยุติธรรม ใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผลได้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการวัดผลอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล มีการแจ้งผลการวัดและประเมินผลให้ทราบ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนของตนเองดังที่ข้าราชการ บัณฑิต (2542, หน้า 257-282) กล่าวไว้ว่าการประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการในการรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ ประเมินค่า และตัดสินใจว่าผลที่เกิดจากการเรียนการสอนเป็นอย่างไร ซึ่งเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ ตลอดจนเจตคติตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้วิธีการประเมินผลนั้น จำเป็นต้องใช้เครื่องมือวัดผลหลายๆ อย่างไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ การฝึกปฏิบัติ ทักษะ ค่านิยมความสนใจการสังเกต การสัมภาษณ์เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลายๆ ด้าน แต่การประเมินผลทั้งหลายก็ควรจะมีการกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจนว่าจะประเมินอะไร ต้องการให้ได้สิ่งใดจากการประเมิน ตลอดจนระยะเวลาและข้อจำกัดว่าจะกระทำได้ตามขีดความสามารถ ในด้านข้อเสนอนี้ พบว่าควรมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ และควรประเมินคุณภาพของผู้เรียน สอดคล้องกับสมาน ชาติยานนท์ (2542, คำนำ) กล่าวไว้ว่าการประเมินผลจากสภาพจริง เป็นวิธีการวัดและประเมินผลที่ต้องการตอบสนองการประเมินความสามารถทักษะความคิดขั้นสูงที่มีความซับซ้อน การแก้ปัญหา การปฏิบัติจริง ตลอดจนความสามารถในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี การประเมินผลจากสภาพจริงจะเป็นแนวทางให้ได้มาซึ่งข้อมูล ในการนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพและสนองตอบความต้องการของหลักสูตรและสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพวรรณ อารยกุล (2548, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยการ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2546) โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 งานวิจัยของสุจินตนา พันธุ์กล้า (2551, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพระพุทธรบาท พบว่าการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านผลผลิต จากการประเมินผล ผู้ใช้หลักสูตร บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านมีความคิดเห็น ดังนี้

4.1 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผู้ใช้หลักสูตร บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากบัณฑิตมีความรู้และทักษะบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร เสียสละต่อส่วนรวม รู้จักการให้ สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข รู้จักคิดวิเคราะห์โดยใช้เหตุผล คิดสร้างสรรค์ในทางบวก ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของเนาวรัตน์ อันทรมบุตร (2544, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ระบบทวิภาคีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพบว่าคุณลักษณะของ

บัณฑิตในด้านทั่วไปและความสามารถของบัณฑิตด้านวิชาชีพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจินตนา พันธุ์กล้า (2551, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมิน หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท พบว่า คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่รายการที่ผู้ใช้ บัณฑิตมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง คือการรู้จักใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบทั้งด้านการวางแผนการปฏิบัติติดตามตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ของบัณฑิตซึ่งเป็นเรื่องที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรต้องมีการทบทวน เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

4.2 ความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต ในด้านความสามารถเชิงวิชาชีพ จากการประเมินผล ผู้ใช้หลักสูตร บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต มีความเห็นว่ามีบัณฑิตมีความสามารถในการนำกระบวนการพยาบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานการพยาบาล ได้ครอบคลุมองค์รวม สามารถส่งเสริมส่งเสริมแนะนำผู้ใช้บริการ ให้มีความสามารถในการดูแลตนเองได้ตรงตาม สภาพปัญหาและความต้องการของผู้ใช้บริการ แต่รายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในความ คิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต คือความสามารถของบัณฑิตในการบูรณาการความรู้ และการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติการพยาบาล การแสดงภาวะผู้นำ การติดต่อประสานงานและการนิเทศ การศึกษาค้นคว้าและการใช้ข้อมูลมา แก้ปัญหา ตลอดจนการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งรายการดังกล่าวผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากสถานที่ปฏิบัติงานบางแห่งยังมีผลการวิจัยน้อย บัณฑิตอาจยังไม่มีทักษะในการอ่านและนำผลวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงงานที่ตน ปฏิบัติอยู่ได้ เพราะในหลักสูตรมีการสอนการวิจัยน้อยและเวลามีจำกัด จึงอาจยังไม่เกิดทักษะ เพียงพอที่จะนำไปใช้ ซึ่งทักษะด้านนี้บัณฑิตสามารถพัฒนาได้ถ้าได้รับการสนับสนุนหรือได้รับการ เสนอแนะจากผู้บริหารและครูผู้สอนซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ที่เกี่ยวข้องของหลักสูตรและผู้มีอำนาจ ในการตัดสินใจ ควรนำมาทบทวนหาแนวทางแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพต่อไป

4.3 ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ผู้ใช้หลักสูตร บัณฑิตและผู้ใช้ บัณฑิตมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบัณฑิตมีความสามารถในการ สื่อสารระหว่างบุคคลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษระดับพื้นฐานในชีวิตประจำวันได้ และมีความสามารถด้านเทคโนโลยี มีทักษะการทำงานเป็นทีม สามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาได้ สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

4.4 ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ วิชาชีพ ผู้ใช้หลักสูตร บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นโดยรวมสอดคล้องกันว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากบัณฑิตเป็นผู้รักษาระเบียบวินัย มีคุณธรรมเลือกปฏิบัติ ในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นผู้ตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ไม่เปิดเผยความลับของผู้รับบริการ เต็มใจช่วยเหลือผู้ใช้บริการและเป็นแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรพร อรรถนฤภาค

(2551, บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพยาบาลสยาม (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2544) พบว่า ผลผลิตจากหลักสูตรนี้มีคุณลักษณะทั่วไปและคุณลักษณะทางวิชาชีพพยาบาล ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สามารถประสานงานให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นได้ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพสิทธิมนุษยชนในการปฏิบัติการพยาบาล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาวิชาชีพพยาบาลให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคข้อมูลข่าวสารและสามารถปฏิบัติการพยาบาลได้ทุกสถานการณ์

## 5. การประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นกับหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

### 5.1 การประเมินผลกระทบต่อผู้ใช้หลักสูตร

จากการประเมินโดยผู้ใช้หลักสูตร เห็นว่าการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้มีผลกระทบต่อผู้ใช้หลักสูตรในด้านการพัฒนาการสอน การทำงานร่วมกันเป็นทีม การพัฒนางานวิชาการ ซึ่งผลการประเมินนี้ชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้มีผลต่อเปลี่ยนแปลงมีการพัฒนาผู้ใช้หลักสูตรในทางบวกนอกจากนี้ผู้ใช้หลักสูตรยังมีความเห็นว่าการจัดอบรมสัมมนาอาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดของการทำงานเชิงคุณภาพที่จะนำไปสู่วัฒนธรรมคุณภาพของการจัดการศึกษาของชาติต่อไป

### 5.2 การประเมินผลกระทบต่อบัณฑิต

จากการประเมินโดยบัณฑิต มีความเห็นว่าหลักสูตรมีส่วนสำคัญต่อบัณฑิตที่สามารถนำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ไปปฏิบัติพัฒนางานในหน้าที่ให้ดีขึ้นได้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงาน ได้รับการยอมรับและความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาโดยมอบหมายงานสำคัญให้ทำ มีการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมีทักษะการทำงานเป็นทีม เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน สร้างผลงานหรือชิ้นงานที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน เช่น จัดทำนวัตกรรมมาใช้ในการประจำ เพื่อสนองตอบจุดเน้นของโรงพยาบาลในเรื่องการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการและงานวิจัยของหน่วยงานของบัณฑิตเองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนภาคีเครือข่าย ร่วมเป็นคณะกรรมการงานพัฒนาคุณภาพต่างๆ ของหน่วยงาน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวในทางที่ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นได้รับโอกาสในการศึกษาต่อในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ และการเลื่อนขั้นเงินเดือนตามลำดับเป็นที่ยอมรับของสังคมรอบข้างผลจากการประเมินจากกรณีนี้ชี้ให้เห็นว่าบัณฑิตที่สำเร็จจากหลักสูตรมีความก้าวหน้าและพัฒนาตน พัฒนางานได้ดีขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นผลสำเร็จของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ส่วนหนึ่ง

### 5.3 การประเมินผลกระทบต่อหน่วยงานของบัณฑิต

จากการประเมินผลกระทบโดยผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ในหน่วยงานมีการทำงานร่วมกับบุคลากรโดยมีการจัดทำโครงการและงานวิจัยของหน่วยงาน การติดต่อประสานงานให้มี

ความคล่องตัว การจัดทำนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพงาน คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพของหน่วยงาน มีส่วนร่วมทางวิชาการพัฒนาตนเองและพัฒนาทีมงานอย่างต่อเนื่อง ผลการประเมินดังกล่าวนี้ สะท้อนให้เห็นว่าส่วนหนึ่งมาจากการมีส่วนร่วมของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร จึงอาจกล่าวได้ว่าบัณฑิตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาหน่วยงานของตนเอง

### ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ คือ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี มีดังนี้

1.1 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2545 เป็นหลักสูตรที่ดี มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรชัดเจน เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถประกอบอาชีพได้และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้

1.2 เนื้อหาวิชาของหลักสูตร เนื่องจากเนื้อหามีการปรับเปลี่ยนเป็นแบบบูรณาการ เน้นการสอนแบบความคิดรวบยอด (concept) ดังนั้นผู้สอนควรพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมเนื้อหาและสอดคล้องกับเวลาที่กำหนดในหลักสูตร

1.3 คุณลักษณะของอาจารย์ ควรเพิ่มจำนวนให้เหมาะสมกับจำนวนของบัณฑิตที่ผลิต

1.4 คุณลักษณะของนักศึกษา ควรมีการชี้แจงคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้นักศึกษาตั้งแต่แรกเข้าศึกษาตลอดจนในแต่ละชั้นปีด้วย เพื่อให้นักศึกษาได้มีการพัฒนาตนเองให้ได้ตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่กำหนด

1.5 สื่อการเรียนการสอน ควรมีการจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาตามความต้องการของนักศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้

1.6 สถานที่เรียนและงบประมาณ ควรวางแผนจัดทำงบประมาณสนับสนุนจากส่วนกลาง เพื่อเพิ่มจำนวนห้องเรียนและพัฒนาห้องปฏิบัติการให้มีเพียงพอ ทันสมัยและมีความพร้อมในการเรียนรู้ของนักศึกษา

1.7 การจัดการเรียนการสอน ควรมีการพัฒนารูปแบบเทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย เน้นการสอนแบบบูรณาการสำหรับอาจารย์เป็นพิเศษ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.8 การวัดและการประเมินผล ควรประเมินตามสภาพจริงและควรประเมินคุณภาพผู้เรียนและบุคลากร

1.9 การบริหารหลักสูตร ควรมีการพัฒนาครูเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ

## 2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรออกแบบการประเมินหลักสูตรให้มีความครอบคลุมถึงความต้องการของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลที่สำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สนองตอบความต้องการของหน่วยงานเหล่านั้น

2.2 ในการประเมินพฤติกรรมและคุณภาพการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของบัณฑิต ควรเพิ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ โดยให้ผู้ร่วมงานของบัณฑิตร่วมเป็นผู้ประเมินด้วย จะทำให้ได้ข้อมูลผลการประเมินครอบคลุมและมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาในเชิงความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมการทำงานหรือคุณภาพของการปฏิบัติงานของบัณฑิต

2.4 ควรมีการวิจัยและติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้ว และไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อนำผลวิจัยไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการศึกษาต่อและสภาพการปฏิบัติงาน